

פרשת תולדות

מצד אחד יעקב הוא בחיר הא-ל מבטן, כנאמר לאמו טרם הולדתו. אולם כל מה שמיועד לו: הבכורה, הברכה, האישה בה ראה את בת זוגו האמיתית, עושרו וקניינו – אף לא אחד מכל אלה ניתן לו בדרך הישירה והישרה, אלא הוא נאלץ להשיגו במאמצים, בהתגברות על מכשולים, בעקלקלות ובפתלתלות.

דרך חיים ארוכה זו מסומלת בשינוי שמו של יעקב אבינו. תחילה הוא נקרא יעקב, שם הרומז על אישיותו המפותלת שגם למעלה מאלף שנים מאוחר יותר רומזים על כך הנביאים בתוכחותיהם לעם, בהקשר שאינו נאמר לשבח-
הושע: "בבטן עקב את אחיו" (י"ב, ד).
ובתוכחת ירמיהו: "כל אח עקב יעקב" (ט', ג).

אולם ככל שהוא הולך ומזקין הולך ורב השימוש בשם "ישראל" - שם הניתן לו מגבוה ורומז על קדושה וגבורה עילאיים.

(מתוך: "שבע שנים של שיחות על פרשת השבוע – ישעיהו לייבוביץ')

פרשת שבוע – הרב ארי

י מ י ה ח ו ל		שבת תולדות	
05:26←05:22	זמן תפילין/טלית	16:19	הדלקת נרות
06:00	שחרית	16:30	14:00 מנחה
08:20	שחרית ב' (בביה"ס)		שיעור הלכה אקטואלית
		06:45	שחרית א'
08:54←08:51	סוף זמן ק"ש	08:30	שחרית ב'
		11:30	קידוש
13:15	מנחה א' (בחד"א)	16:19	12:30 13:30 מנחה
16:25	מנחה וערבית	14:00	מנחה (בני-עקיבא)
16:38←16:39	שקיעה	16:45	לימוד "דור לדור"
20:10	ערבית	17:15	צאת השבת

שבת
שלום

תורת האבות – באר נ'ט ח"ט

טו וכל-הפארת, אָשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו, בַּיָּמִי, אֲבָרְהָם אָבִיו--סְתָמוּם פְּלִשְׁתִּים, וַיִּמְלְאוּם עֶפֶר. טז וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ, אֵל-יִצְחָק: לָךְ, מַעֲמֵנִי, כִּי-עֲצַמְתָּ מִמֶּנִּי, מֵאֵד יוֹ וַיִּלְךְ מִשָּׁם, יִצְחָק; וַיַּחַן בְּנַחַל-גֶּרָר, וַיֵּשֶׁב שָׁם. יח וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת-בְּאֵרֵת הַמַּיִם, אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיָמֵי אֲבָרְהָם אָבִיו, וַיִּסְתָּמוּם פְּלִשְׁתִּים, אַחֲרֵי מוֹת אֲבָרְהָם; וַיִּקְרָא לָהֶן, שְׁמוֹת, פְּשֻׁמֹת, אֲשֶׁר-קָרָא לָהֶן אָבִיו. יט וַיַּחְפְּרוּ עֲבָדֵי-יִצְחָק, בְּנַחַל; וַיִּמְצְאוּ-שָׁם--בְּאֵר, מַיִם חַיִּים. כ וַיִּרְיֻבוּ רֹעֵי גֶרָר, עִם-רֹעֵי יִצְחָק לְאֹמֶר--לָנוּ הַמַּיִם; וַיִּקְרָא שָׁם-הַבְּאֵר עֶשְׂקָה, כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ. כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֲרֵת, וַיִּרְיֻבוּ גַם-עָלֶיהָ; וַיִּקְרָא שְׁמָהּ, שְׁטֵנָה. כב וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם, וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֲרֵת, וְלֹא רָבוּ, עָלֶיהָ; וַיִּקְרָא שְׁמָהּ, רְחֻבוֹת, וַיֹּאמֶר כִּי-עֲתָה הִרְחִיב ה' לָנוּ, וּפְרִינוּ בְּאֶרֶץ.

בפשט הדברים יש לשאול מה רצו הפלשתים? מה אכפת להם להשתמש בבארות שחפר אברהם? הם לא רק סתמו אותם, אלא הכתוב מדגיש שסתמו גם את כל מבנה הבאר "וימלאום עפר". בפשטות - כוונת הפלישתים הייתה לסתום את הבארות ולהעלים כל ראייה להיותם, כדי שלא יהיה כל זכר לזרים הרוצים לבוא בקרבם ולהטעות אותם.

מה הפעולות שעושים יצחק ועבדיו? נראה שמדובר כאן על שתי פעולות שונות: **פעולה א'** פסוק יח', לפתוח את בארות אברהם ולהשתמש בהם. אך כנראה פעולה זאת הרגיזה את הפלישתים ולא הייתה ברירה ליצחק אלא להתרחק במעלה נחל גרר. **פעולה ב'** יצחק ועבדיו חופרים במעלה הנחל ומוצאים מים, גם פעולה זאת מרגיזה את הפלשתים ובבאר הראשונה מתעסקים איתו, בבאר השנייה אף מתעוררת השטנה והכעס.

אך נשים לב על מה כעסם של הפלשתים? הם משתמשים בביטוי "לנו המים". לא על הבאר כעסם, אלא, שכתוצאה מחפירת הבאר ושימוש במי הנחל, ירדה מאוד הזרימה התת קרקעית והשפייה של מי התהום והבארות שליד העיר גרר, ולכן הם שוב מאלצים את יצחק לזוז. על הבאר השלישית 'רחובות', כבר לא הייתה מריבה. יצחק הבין שעליו לזוז מעט דרומה, לאקוויפר מקומי אחר, מקום שבו הפלישתים לא יטענו שחפירת הבאר משפיעה על שפיית המים של העיר גרר.

ואכן, כיום אנחנו יודעים 'שרוחבה' היא אחת מהערים הנבטיות בנגב, המשמרת כנראה את השם המקראי 'רחובות בנגב' ונמצאת על אפיקו של נחל הבשור ולא בנחל גרר שם הייתה העיר גרר, כנראה תל ג'מה היום.

הרמב"ן שואל (שם, פסוק כ) מה התועלת בסיפור הבארות? הרי סיפורי האבות נועדו להורות לנו את דרך הישר, וקשה להבין איזה מסר מעבירה התורה דרך סיפור הבארות.

ר' שמחה בונם (קול שמחה) מפרש שסיפור חפירת הבארות מהווה **משל לחיפוש הדרך בעבודת השם**. מציאת בארות המים על ידי אברהם אבינו מהווה משל לדרכים שהוא חידש בעבודת השם. סתימת הבארות על ידי פלשתים מסמלת שאותן דרכים התיישנו, ואיבדו את הלהט שהיה בהן בתחילה. בתקופה הראשונה של כל דרך רוחנית חדשה, יש הרבה התלהבות ולהט; הפריצה והחידוש מסעירים את הלבבות. מטבע הדברים, בדור הבא, החידוש הופך להיות מושכל ראשון ואש ההתלהבות הולכת ודועכת. אברהם אבינו סלל דרך בעבודת השם והלך

בה בחיות והתלהבות. הפלשתים הצליחו לחקות את דרכו של אברהם אבינו, אבל לא יכלו לשחזר את הלהט והחיות, ובכך הם סתמו את הדרך בעפר. זאת, עד שבא יצחק אבינו וחפר שוב את הבארות, דהיינו הוא חשף מחדש את החיות שבדרכו של אביו, את האור שדהה עם הזמן. עם זאת ר' שמחה מדגיש שיצחק אבינו גם חפר בארות חדשות, שהן הדרכים המיוחדות לו בעבודת השם על פי אופיו ותכונותיו, ועל פי הדרך שהוא עבר.

את פירושו לסיפור הבארות הופך ר' שמחה בהמשך להנחיה מעשית בעבודת השם: כל אחד צריך לחפור באר בעצמו, כלומר למצוא את הדרך המתאימה לו. גם אם, כמו בסיפור הבארות, תהליך מציאת הדרך אינו קל. צריך לעבור את האכזבה של עשק ואת הכישלון של שטנה ורק בסוף זוכים לרחובות ולמציאת הדרך שבאמת מתאימה לאדם. ככל הנראה, ר' שמחה לא מצפה מכל יהודי שיפרוץ דרך חדשה; כוונתו היא שגם מי שבחר ללכת בדרך קיימת, אמור לחפור אותה מחדש כיצחק אבינו, כדי שיוכל ללכת בה מתוך הזדהות אישית, החיות וההתלהבות הראויה. (חלק החסידות מעובד מתוך שיעור של הרב נחמיה רענן משיבת הר עצינן).

מחשבה שעלתה לי בעקבות למידת פירושו של ר' שמחה קשורה לתפקידם הסמלי של הפלשתים בסיפור הבארות. בעבודת השם שלנו הפלישתים מסמנים את היצר הרע. וכמו שהפלישתים סתמו את הבארות ומלאום עפר, היצר הרע מגיע ו'סותם' את הדרך, זורה עפר בעיני האדם שרוצה לחשוף ולהתחבר לתורת אבותיו. מכשיל ומפיל את האדם שבחר בדרך חדשה ומלהיבה עבורו, שהיא דרך התורה והמצוות.

שזכה, כמו יצחק אבינו, להשכיל ולהתגבר על היצר, למצוא את הדרך המדויקת לנו בעבודת השם והמצוות ולהגיע להתרחבות הלבבות.

צדיאף אינלברט

פרשת תולדות

מברכים ראש חודש כסלו ביום א'. מפטיר: "מחר חודש" (שמואל א' כ'). אין אומרים אב הרחמים.

המולד: בוקר, שבת שעה 9 עם 46 דקות 17 חלקים. מוצ"ש: "יעלה ויבוא".

(לוח א"י הרב טוקצינסקי)

תראות דם

תתקיים ביום ראשון 23/11 א' כסלו, במועדון לחבר

בין השעות: 16.30-19.00

אנו מבקשים מכל מי שכשיר לתרום דם לעשות כל מאמץ, להגיע ולתרום.

כמות התורמים במשך השנים הולכת ופוחתת ללא הצדקה וההיענות הדלה מעמידה אותנו במצב לא נעים מול הצוות שמגיע אלינו במיוחד, ומול בנק הדם.

נא להביא תעודה מזהה!

הנהפ יתויף פאולה - 113 הארפאק

ביום חמישי שעבר – נערכו בבית הקברות שלוש אזכרות, בזו אחר זו לשלושה מחברינו שהלכו לעולמם. אלי מלאכי ז"ל, יוסי אילן ז"ל ודרורה רוזנמן ז"ל. במלאת שלוש שנים לפטירתו של יוסי, התקבצו בני המשפחה ועובדי הגד"ש בחדר ההנצחה שם נישאו דברים לזכרו. נחם אילן דיבר בשם המשפחה, איתן הימן בשם צוות הגד"ש, דודה זהבי בשם גרעין ז' וליפא אהרוני חתם בפרקי משניות.

ביום ראשון – התבשרנו במודעה שנתלתה בכניסה לחדר האוכל, על תוצאות ההצבעה בקלפי המאשרות את קבלתן לחברות של שש המשפחות המועמדות. מזל טוב לשנים עשר החברים החדשים, עלו והצליחו! עבודות השיפוצים להחלפת מערכת הביוב שקרסה באזור השטיפה, נכנסו להילוך גבוה. לאחר שבוע של הכנות ובידוד איזור השיפוצים מחדר האוכל ומרחב פעילות הקייטרינג, עלו החוצבים על גרם המדרגות שבנו במיוחד ופרצו בסערה לכיוון הצנרת סתומה, המחוררת והרקובה. החול הרטוב שנערם בכמויות במכולה שבחזית לא הותיר ספק בדבר חיוניות המבצע. מהגורם הבכיר ביותר בענף התשתיות והבינוי שבקיבוצנו נמסר, כי במהלך החפירות נתגלו כמה ממצאים ארכיאולוגיים ששפכו אור על תעלומות שטרם באו על פתרונן.. מכונת השטיפה שפורקה במקצועיות ובדייקנות ממתינה בסבלנות לסיום השיפוץ וכולנו נושאים תפילה שבגמר העבודה תצלח גם מלאכת ההרכבה.. בינתיים קיר המחיצה הלבן שמפריד בין המטבח לחדר האוכל משרה עלינו אווירת נעימות, שקט ורוגע ונראה שלא יהיה קל להיפרד ממנו..

ביום שלישי - יצאו עובדות המתפרה לטיול בדרום, תחילה ללקיה ולאחר מכן לכיסופים. בלקיה נחשפו לתרבות האשה הבדווית באמצעות מפעל רקמה על טהרת הנשים - "רקמת הנגב". את המפעל מנהלת אשה אסרטיבית המשמשת גם בראש העמותה לקידום האשה הבדווית. ובכן חברים, אם בחברה המערבית האשה זקוקה לקידום מעמדה, בחברה הבדווית היא זקוקה קודם כל למעמד.. אם אצל זוג נשוי מערבי – קונבנציונאלי, יש צורך לעבוד על הזוגיות, במשפחה הבדווית, האשה צריכה קודם כל לפלס דרכה ללבו של יקירה בין שאר הנשים המאושרות שכבר זכו לכך.. גם עבור ילדיה עומד אתגר לא פשוט להתמקם בהיררכיה המשפחתית המושפעת בעיקר מוותק. שלל האמהות והמאבק בין האחים אינם מוסיפים לשלווה המשפחתית והאגרסיות לא מאחרות לבא.. משם פנתה החבורה ל"נס שמנים" שבכיסופים, והתקבלה על ידי רותם אלברט - בנם של חנה'ה וטוביה. רותם הרצה בפניהן על תהליך מיצוי השמנים מהזרעים השונים לגאוות סבתו - רחל סימון ושאר החברות שהתפעלו מהיזמות המקורית והמוצלחת.

בבוקר ובצהריים, התקיים יום עיון בנושאי 'עזרה ראשונה' לעובדי המשק, בשני סבבים. במהלך היום נחשפו המשתתפים למכשיר חשמלי משוכלל העומד לרשותנו המסייע בהחייאה בעזרת פולסים חשמליים תוך הדרכה קולית למשתמש – ממש פלאי פלאים!

בערב, נפגש ראש המועצה – תמיר, עם מנצח מקהלת "שדות נגב"- עזרא מוריאל ומנהלת המקהלה - באה גל במועדון, במטרה לגבש תכניות לעידוד המקהלה ולקידומה. בתום המפגש הצטרף תמיר לחזרה שהתקיימה בחדר ההנצחה והתיישב בצניעות בין חברי המקהלה.. משהוסבר לו כי המקהלה תופיע במיוחד לכבודו, נאלץ לשבת בחזית כמאזין. תמיר שהתרשם עמוקות מביצועי המקהלה נתן למנצח 'טיפ פוליטי' והסביר לו כי אם היה מעלה את בקשותיו לאחר המופע, לא היה צריך להתאמץ ולשכנע.. בטרם צאתו הבטיח תמיר לחברי המקהלה לפעול אף יותר משהתבקש. בהזדמנות זו נזכיר לציבור כי החזרות מתקיימות כאן בקיבוץ, והמקהלה פתוחה לכו-לם!

יו"ר ק'מ"ח

ברכה לחברות ולחברים החדשים

קרן ואורי האפרובסקי

אפרת ואל בינה

יעל ואיאור ניב

כפאית ואיאור פפייז

חיה וצבי קופלז

נעמי ויחזק פסיס אל

היקרים!

ברצוננו לברך אתכם על הצטרפותכם כחברים לקהילת סעד. אחרי קיץ לא קל, של ימי לחימה קשים באזורנו, חששות ופחדים, אנחנו שמחים שבעתיים לכך שזכינו בימים אלו, יחד אתכם, להמשיך מהלך שהחל לפני המלחמה ולמרות הקשיים ואי-הבהירות הוא נמשך... .

אנו משוכנעים כי לצד בניית הקן המשפחתי תמצאו את הרצון והזמן לתרום למשק ולקהילת סעד – כל אחת ואחד בתחומו. חברות איננה רק שינוי סטאטוס היא הצהרה על מעורבות, אכפתיות ונשיאה משותפת בעול, בימי שמחה וקושי.

בשם כל חברי סעד אנו שולחים לכולכם ברכות לחברות משמעותיות, לבניה וצמיחה אישית ומשפחתית! מי ייתן וחוץ המקום יימשך על כל יושביו חדשים וותיקים, צעירים ומבוגרים ונצליח בעזרתכם להקים כאן קהילה תומכת, מפרגנת, ואוהבת!

בתקווה שלברכת שמים תצטרף ברכת האדם.

לא נותר לנו אלא לבקש:

”ברך עלינו ה' אלוקינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה,

ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה

ורווה פני תבל

ושבע את העולם כולו מטובך

ומלא ידינו מברכותיך....” (ברכת השנים, נוסח עדות המזרח)

איילי – בשם ועדת קליטה וכל בית סעד

באקבות ישיבת ו. דת - 'סיכום חז'י תשרי'

• סובלנות ונכונות להתפשר

כללית, חגי תשרי עברו עלינו בנעימים בהשתתפות יפה של החברים באירועים השונים. יש לנו תבנית חג מסודרת, יש לנו קהל אוהב לימוד ומפרגן, וכן אפשר למצוא גם מתוכנו מעבירי שיעור טובים שחברינו אוהבים לשמוע, ומעל כולם הרב ארי. למרות האמור לעיל, ההתרשמות הכללית היא שנגמרה הסובלנות. אין נכונות להתפשר על נוסח - כגון הסליחות המשולבות, אין נכונות להתפשר על המנגינות - כגון הכנסת קבלת שבת בנוסח 'קרליבך' מדי פעם (יש הפורשים למניין צדדי, כאשר מרבית הציבור משתלב, שר ומקבל חוויה נוספת מהתפילה), ואין נכונות להתגמש על זמני התפילות - כגון שלושה מנייני שחרית בשמחה תורה. היינו מצפים לפחות נוקשות, ויותר יכולת הכלה של שינויים קלים, כדי ששמור על הכלל של 'ברוב עם הדרת מלך'. הנושא פתוח לדיון ציבורי, בתקווה שנצליח לשמור על אחדותנו וייחודנו.

• סליחות משולבות

סיכמנו להמשיך לקיים סליחות בנוסח זה שלוש עד ארבע פעמים בימי הסליחות. אנחנו רואים בסגנון זה של סליחות, מצד אחד שמירה על הפיוט המרכזי שבנוסח האשכנזי, ומצד שני טעימה מניחוח, מסגנון, ומנינוחות של הנוסח הספרדי, שנותן למעמד הסליחות - מעמד הרבה יותר משתף, הרבה יותר עדין, רגוע ומובן. ולוואי שנצליח להתאחד בסליחה.

• הגדלת בית כנסת

השנה היה יותר מקום, אך עם זאת לשנים הבאות אין מספיק מקום, אין מקום לנשים בימים נוראים, ואין מקום לגברים ובני המשפחה מכיתות ה' ומעלה בעזרת גברים במשך כל השנה. לטווח הביניים (עד שיוגדל בית הכנסת) - אנחנו מציעים להשקיע במבנה יביל שיעמוד בעזרת נשים מבחוץ ליד הקירות המשושים משמאל לבית הכנסת אשר יהיה מחובר לעזרת נשים וייתן מענה לתוספת של כארבעים מתפללות בימים הנוראים. המבנה יותקן לפני ראש השנה, ויפורק מיד לאחר יום כיפור, ויאוכסן עד השנה הבאה.

לטווח הארוך - אנחנו פונים להנהלת האגודה להתארגן להגדלת בית הכנסת. אנחנו חושבים שנכון שלכל בן ובת מכיתות ה' ומעלה יהיה מקום ליד אביו או אימה לתפילה. המצב היום, שיש כ - 350 מקומות לגברים לא נותן מענה לדרישה זו. עם זאת, אנחנו פונים לחברים שבניהם כבר אינם כאן, לצמצם את המקומות שיש להם, ולאפשר למשפחות הצעירות למצוא מקום לבניהם בבית הכנסת. אנחנו מקווים שלמרות הצורך בהגדלת בית הכנסת, נצליח לשמור על המבנה הייחודי שלו - שאין הרבה כמוהו בארץ.

• שמחת תורה בעידן שעון קיץ

זו שנה שנייה ש 'שמחת תורה' נחגגת בשעון קיץ, ונדרשנו לשאלה: האם לעשות שינויים מהותיים כמו שיש במספר קהילות. הדעה הכללית היא, לא לשנות מהותית את הנוהל, יש הרבה אורחים וחברים המשתתפים בהקפות שמחת תורה וטוב שכך, אך להתחשב בשעון. לכן מוצע:

א) את הקפות ליל החג נקצר בחצי שעה, כך שתפילת ליל שמחת תורה תתקצר משעתיים לשעה וחצי. כמו כן, תישקל אפשרות לקיים את ההקפות ברחבה למטה.

ב) את ההפסקה לקידוש לקיים חצי שעה יותר מאוחר (ב- 09:30), כאשר יש יותר משתתפים. כך גם חלוקת היום תהיה יותר נכונה. כלומר, לעשות את ההפסקה אחרי ארבע הקפות שיהיו יותר ארוכות ויאפשרו ריקודים בחוץ, ורק אח"כ לקיים את הקידוש המשותף. כללית, סיום התפילה ימשיך להיות סביב 13:00. שוב תודה לבני המשק היקרים שלוקחים את ההקפות ברצינות ובאחריות, מוסיפים שמחה לתורה, וגורמים לשיתופם של צעירים ומבוגרים כאחד בשמחה זו.

• תרומות

אנחנו מחפשים תורמים מהקהילה לשני תחומים:

- א) שדרוג מחזורי הימים הנוראים ל'רינת ישראל', הנמצאים בידי מרבית הציבור, כך שאורחים המצטרפים למועדים אלו יזכו למחזורים הולמים.
- ב) החלפת כיסאות בית המדרש לארבעים כיסאות יותר נוחים, וקלים לסידור. מי שמוכן להשתתף בתרומות אלו - שיפנה לבני, חיים לנדסמן או יצחקוב - ויבוא על הברכה.

• בית המדרש וספרי הילדים

משמח לראות את הילדים, הנהנים וקוראים במשך השבת בספרי הילדים בבית מדרש, ואף מקבלים מנת יהדות יפה. כל זה טוב ויפה, אך **חייבים לעשות סדר** בספרים **בסיום הקריאה!** אנחנו מוצאים הרבה פעמים ערמות של ספרים, המונחים בשכיבה על גבי ספרים - העומדים על המדף. הנחה כזאת פוגעת בספרים ומקצרת את חייהם. אנחנו מבקשים, שתורני תפילת שבת יעברו פעמיים במהלך השבת בבית המדרש (אחרי תפילת הילדים, ואחרי 'מדור לדור'), ובעזרת הילדים יחזירו את הספרים בצורה מסודרת למדפים המיועדים לכך. כמו כן, מתבקשים ההורים: דברו עם ילדכם, על החזרת הספרים בצורה מסודרת לארון, לטובת כולנו!

- **לסיכום** - נשמח לשמוע הערות ותגובות לנושאים שעלו כאן, כדי שנוכל להתארגן בהתאם.

השט וצדת דת - בני ג'נלרד

מצ'אות בטחונ'ית הציין האצ'מה

אלמוג בוקר - כתבנו בעוטף עזה בערוץ 10, תושב זיקים. בהרצאתנו "תחת אש", ממחישה את המציאות הביטחונית ביישובי עוטף עזה, בעשור האחרון. ההרצאה מלווה בקטעי וידאו, תמונות ורשמים של החיים בעוטף עזה בעשור האחרון ובמיוחד במבצע צוק איתן. 60 דקות לפני, אחרי ובתוך המצלמה.

יום ראשון ר"ח כסלו 23.11.14 בשעה 20:45 בחדר אוכל ימין.

1. תרבות

מה צניין שמיטה אצל... ראשון לציון?

הכותרת נראית בוודאי תמוהה, אבל מי שעיתותיו בידו ומעט סבלנות בליבו – יגיע אל פישרה בהמשך.

ליד פתח תקווה אנוכי, ובימי נעוריי נחשפתי לוויכוחים המרים שהיו בין בני "המושבה" (כך כונתה פתח תקווה בפי בניה) – לבין בני ראשון לציון על השאלה הנכבדה: מי אכן היתה המושבה החקלאית הראשונה בארץ ישראל – החל מהרבע האחרון של המאה התשע עשרה. הרי ידוע לכל, שפתח תקווה נתיישבה בשנת 1878 (כולם יודעים לצטט את השורה הראשונה בשיר הידוע: בבוקר לח, בשנת תרל"ח...) ואם אכן כך היו פני הדברים, מדוע ראשון לציון – שנתיישבה בשנת תרמ"ב – נקראת כך?

ההסבר שקיבלנו מפי זקני המושבה, היה בעצם די משכנע: אכן נוסדה פתח תקווה בשנת תרל"ח, אבל מכיוון ששנת תרמ"ב היתה שנת שמיטה, עזבו איכרי פתח תקווה את המושבה – מחוסר אפשרות להתקיים ללא עיבוד האדמה. לכן, כאשר נתיישבה ראשון לציון בשנת תרמ"ב – היתה היא הראשונה.

מה קרה בשמיטה הבאה, בשנת תרמ"ט? ממה שזכור לי מילדותי, סופר לנו על הרב מרדכי גימפל יפה, שהיה "מרא דאתרא", והוא – מתוך השאיפה שלא תיעזב המושבה, וקרקעותיה יופקרו ויועמדו בסכנה – חיפש ומצא דרך להתיר חלק מעבודות האדמה, ע"י מכירת הקרקע לנכרים לזמן קצוב. ע"פ מה שאני זוכר, סופר לנו ע"י זקני המושבה, שהרב יפה הצליח ליצור קשר עם גדולי הרבנים בגולה והם הסכימו להיתר זה.

ברבות הימים, נראה שנשתכח זכרו של אותו רב, וכל המדברים על ראשיתו של היתר המכירה – אינם מזכירים אותו כלל. ממש: מאן דכר שמיטה? (ובעברית: מי זוכר את שמו). אולי היה הוא, על פי לשון הפנינים של הראשון לציון (שוב יש לנו עסק עם ראשון לציון?... בבחינת "רב מליגה ד'").

לכן אזרתי עוז והחלטתי לחפש חומר גם על אותו רב – וגם מה מופיע בספרות על השמיטה של שנת תרמ"ב. כידוע, אינני נמנה עם השולטים באמצעי התקשורת החדשים – ולכן נעזרתי בספרים שבספרייתי. מן הספר "עץ חיים" מאת משה צינביץ, המתאר את תולדות ישיבת וולוז'ין, למדתי שהרב מרדכי גימפל יפה למד באותה ישיבה בתקופה שראש הישיבה היה ר' איצליה – בנו של ר' חיים, מייסד הישיבה. בשנת תרמ"ח עלה ארצה והתיישב במושבה יהוד (שם ישבו איכרי פתח תקווה, כשהתרחקו מנחל הירקון, כי הביצות שיצר גרמו למחלות – ח"ג). בהמשך מציין צינביץ ששם למד ולימד תורה והשפיע לחיזוק התורה והדת במושבות ישראל המתחדשות. אין הרב צינביץ מזכיר את היתר המכירה.

בספר "התלם הראשון" של אחד מראשוני פ"ת – שמואל ראב – הוא מספר: ליום הכיפורים שנת תרמ"ב היה לנו בדוחק מנין לתפילה. בחג הסוכות כבר לא היה גם זה. שנת תרמ"ב היתה שנת שמיטה ואחד אחד נשמטו החברים בהחליטם להפקיר אותה שנה את שדותיהם. בהשלמה לספר, שנכתבה ע"י נינו – הסופר אהוד בן עזר – הנושא מתואר כך: שנת תרמ"ב היתה שנת השמיטה הראשונה בתולדות ההתיישבות העברית המחודשת בארץ ישראל, והיא תפסה את איכרי המושבה היחידה בארץ כשהם סחופים ודוויים מפגעי טבע, משטפונות, מקדחת ומהשתלטות חוגים חרדיים מירושלים על חלק מאדמותיה והחכרתן לערבים, דבר שהביא לערעור מצב הבטחון. חוסר היכולת להתמודד עם השמיטה היה אחת הסיבות העיקריות לנטישת המושבה.

באנציקלופדיה העברית, לעומת זה, התיאור שונה: מי הירקון שעלו ושטפו בחורף, מחלת הקדחת שפשטה באזור בקיץ, חוסר הידע בעבודת האדמה – גרמו לנטישת המקום ב-1881. לאחר שנה שבו משפחות המייסדים והקימו את מושבתם על אדמת יהודייה. עד כאן לשון האנציקלופדיה. והשמיטה – מאן דכר שמייה?.. ללמדך, שאולי צודקים "ההיסטוריונים החדשים" בטענתם שאין היסטוריה אחת! יש רק "נרטיבים"... וההיסטוריה אינה מה שבאמת היתה – אלא האמת תלויה במי שכותב אותה...

חנן אלון

צורף לא טיילנו די..

בורכנו בשתי ברכות:

האחת - הגשמים המרובים: שירדו ביום ראשון האחרון וגרמו לדחיית הטיול המתוכנן לחירייה, ואלו הצפויים לרדת בתחילת שבוע הבא.

והשניה - חוגים וללימודים במסגרות השונות בימים שני, שלישי ורביעי בד"כ, אליהם הצטרפו רבים מחברינו ומאפשרים לנו לתכנן את הטיול בימי ראשון.

ולכן:

הטיול המתוכנן יתקיים בתאריך שייקבע מחדש. רשימת המשתתפים לטיול המתוכנן תישמר אף היא ואין צורך להירשם מחדש. אלו שהתאריך החדש לא יתאים להם יכולים להודיע על ביטול ויימחקו מהרשימה. שנוכה לחורף גשום, לימודים מהנים וטיולים רבים..

מריט תמיר

לציין ולאייציק הוק ולכל המשפחה
מזל טוב להולדת הנכד
בן להילה ואיצק הוק

שעת סיפור הספרייה ילדים

ביום ראשון א' כסלו, 23/11
שעת סיפור
עם דקלה גינזברג
בשעה 17.30

לאחר מכן ניתן לשאול ספרים ודי.וי.די.
עד השעה 19.00

מלמנית כמחה

רכביט לחופשת חנוכה

הזמנת רכבים לחופשת חנוכה יש לבצע עד לתאריך: 3/12 - י"א כסלו.
להזמנות שיבוצעו לאחר תאריך זה ישובצו רכבים פנויים בלבד.
להזמנות רכבי 7 מקומות ישובצו רכבים פנויים בלבד.

ווצדת רכב

שׁוֹטֵי שׁוֹטֵי סְפִינֵי אֶמְ.. "אֲנִי סִפְנוֹת"

יום ראשון 19 לאוקטובר 2014. הפלגות נופש – 12 לילות, 13 ימים. ברוכים הבאים ל"גולדן איריס", אנו בדרך לכרתים.

יום ראשון: נמל חיפה. הגעה, הפלגה. שעה 13:00 – מסיבת ההפלגה. מיד לאחר המסיבה יתקיים תרגיל בטיחות ולאחריו – שיחת הפתיחה. פגישה נעימה עם אדי ג'קסון (אחיו של דוד ג'קסון ואשתו וכל חבורתו – 160 דוברי אנגלית), אנחנו בלב ים – האוניה נעה – נדה בין כל הגלים.

היום – יום ב' לטיול. אנחנו נאחזים בכל דבר כדי לא ליפול. אחרי ארוחת בוקר – אנו יושבים על סיפון האוניה, מימינו ובשמאלנו הים הגדול ורחב הידיים, ואנו נהנים – עושים חיים! שטנו בלי אף עצירה – בדרך לחאניה. הגענו לחאניה בשעה 8.30, וטיילנו ברחובות חאניה.

שבנו לאוניה ונהנינו מאור השמש, ששזפה אותנו. אנחנו יושבים ברחבת הבר הפתוח, שומעים מוזיקה, וכעת להקת הבית והבזוקי מנעימה אותנו בריקודים סוערים. ובערב – תוכניות אמנותיות, ריקודים ומחולות. שמח אצלנו.

בשעה 16.00 אחה"צ – הטיול לקורפו. ביקרנו שם בארמון של קיסר אוסטריה, פרנץ יוזף. אשתו סיסי היתה עדיין צעירה, ויפה מאוד. פרנץ יוזף אהב אותה מאוד, והיא ילדה לו שלושה ילדים – 2 בנות ובן. בנה ובתה התאבדו – כי היא לא שמה עליהם. בעלה בנה את הארמון לקיסרות הגרמנית. התורכים כבשו את האזור מידי ונציה, והעותומנים התורכים הגנו על העיר. במלחמת העולם הראשונה כבשו הבריטים את האזור מידי התורכים. במלחמת העולם השנייה נוהלה העיר בידי הנאצים הגרמנים, ואחרי מלחמת העולם השנייה קיבלה יוון את האי לצמיתות.

היום – יום ה' (חמישי) האוניה שלנו (גולדן איריס) – בדרכה לאיטליה. אנחנו שטים בים האגאי, לכיוון ונציה, ועדיין לא רואים יבשה - מזג האוויר חורפי והים גועש.

יום שישי – נסענו לוונציה. כיום נמצאות שם תעשיות הרקמה והתחרה. העיר שורצת עשרות אלפי תיירים, והמתיישבים לא מוצאים מקומות עבודה ומחפשים לעצמם מקומות עבודה חדשים. בימי קדם שלטה וונציה על כל האיים עד שהעותומנים כבשו את האיים, שהיו תחת השפעה תורכית.

ביום א' נסענו לקרואטיה, לעיר דוברובניק. המדינה נוסדה ע"י פליטים שפלשו לאזור בשנת 1200, והמדינה היתה תחת השפעת ונציה וגנואה, והיא ידעה להתחמק מהכיבוש העותומני ע"י כך שהיא נתנה לתורכים כופר במטבעות זהב. העיר נכבשה בידי נפוליאון ויותר מאוחר היא נכבשה ע"י הממלכה האוסטרו-הונגרית. עד למלחמת העולם הראשונה כל הערים היו עצמאיות, ובמלחמת העולם הראשונה הן התאחדו לשש ממלכות. במלחמת העולם השנייה נכבש האזור ע"י פשיסטים שמסרו את קרואטיה לגרמניה הנאצית. אחרי מלחמת העולם השנייה ב-1945 – איחד טיטו, מנהיג המרד הסרבי, את כל 6 המדינות למדינה אחת בשם יוגוסלביה. לאחר מותו התפוררה הממלכה, והסרבים רצחו את הבוסנים – שהיו מוסלמים. היום חיות כאן 6 מדינות נפרדות.

יום שני – נסענו למונטנגרו-קוטור. מונטנגרו היתה צמודה לסרביה ועד היום היא נוטה אליה.

הערב ניתקו את האוניה שלנו שהיתה קשורה למזח, ואט-אט היא נפרדה מקוטור והמשיכה בדרכה לכיוון כרתים. ביום שישי – 31 באוקטובר 2014 – נפרדנו מחברת מנו ספנות, מהקפטן ואנשי הצוות, וחיכינו לרדת מהאוניה ולהגיע הביתה – לישראל. הטיול היה מרתק אך טוב לחזור הביתה – לישראל שלנו. ראינו עולם, נחנו ושיחקנו, פגשנו אנשים מעניינים ונהנינו מאוד. אנחנו ממליצים.

חייט וחייצ'ה יקותיאף

חדשות קייטרינג סעד:

אנחנו נערכים להקמת מותג אירועים חדש תחת המטריה של "סעד קייטרינג". למטרה זו מונתה מנהלת שתוביל את כל פרויקט האירועים כולל פרסום, מיתוג ושיווק- החל מינואר 2015. בנוסף נרכשו שירותיו של השף הראשי של "ארק-קפה" שבעברו היה השף של מותג האירועים היוקרתי "פוד-ארט" שילווה קולינרית את הקייטרינג. אנו מחפשים שם מעניין למותג האירועים העתידי של הקייטרינג ונשמח לקבל מכם רעיונות לשם החדש. למייל: catering@saad.org.il או לתא דואר של ענף המזון.

קייטרינג סעד

**אדור רידר - מלף טוב ארלף בר המצווה
אדוריות ואצביקה רידר לאיריות ולבוקי ברט ולכל המספחה
שתלכו אהמון שמחה ונחת - קהילת סעד**

יריד צדקה

כמידי שנה, גם בחנוכה הקרוב יתקיים יריד הצדקה!
מזמינים אתכם לרכז חפצים שאינכם צריכים וניתן למכור אותם ביריד,
ובשבוע הסמוך לחנוכה יעברו ילדי המפ"ל ויאספו מפתח ביתכם.
פרטים נוספים על זמן האיסוף ימסרו בהמשך..

ברכת חודש טוב!

צוות המפ"ל